

Studiehandledning

**Pedagogiska perspektiv på lärande och
utveckling (7,5 hp)**

PEGN01 (delkurs PPLU/PEG100)

VT 2025

Kursansvarig: Stefan Ekecrantz

Inledning

Kontaktuppgifter

Kursadministration

Elin Backvall (elin.backvall@edu.su.se)

Kursansvarig

Stefan Ekecrantz (stefan.ekecrantz@su.se)

Lärare

Stefan Ekecrantz (stefan.ekecrantz@su.se)

Shamal Kaveh (shamal.kaveh@edu.su.se)

Max Scheja (max.scheja@edu.su.se)

Universitetskonto och Athena

Lärplattformen Athena används i kursen för information kring uppgifter och eventuella schemaförändringar. Se därför till att du har ett användarnamn och lösenord för Athena innan du börjar kursen. All löpande information kommer att publiceras under "Anslag" som du hittar genom att klicka på "Översikt" i menyraden. Om du behöver hjälp eller får problem med Athena kontaktar du i första hand alexandra.algotsson@edu.su.se.

Kursens upplägg och innehåll

Kursen bygger på formatet med veckovisa storföreläsningar följt av seminarier i mindre grupper. Kursen inkluderar fyra övergripande teman som tillsammans behandlar frågor om det mänskliga lärandets villkor, processer och utfall. Det första temat handlar om vad lärande är och hur detta fenomen låter sig beskrivas. Mot bakgrund av de teorier som presenteras i kurslitteraturen så tycks det vara svårt att enas om en beskrivning; snarare speglar mångfalden av teorier det faktum att forskare har närmast sig fenomenet utifrån olika kunskapsintressen – d.v.s. olika "perspektiv" – och utifrån olika vetenskapliga discipliner. Vilka är då frågorna som har drivit forskningen om lärande framåt?

Kursens andra tema handlar om hur vi kan förstå utfallet av lärande, d.v.s. vad det är som individen eller gruppen har lyckats uppnå efter det att den har lärt sig något. Kunskap, förståelse, bildning och kompetens kan sägas vara exempel på sådana utfall – och inte sällan är det någon samhällsaktör som ropar efter att det behövs mer av dessa i skolan, den högre utbildningen, civilsamhället eller arbetslivet. Hur kan vi då definiera dessa utfall – och vad är det som skiljer dem åt?

Kursens tredje och fjärde tema handlar om hur lärandet och dess utfall tar sig uttryck i två sammanhang med vitt skilda förutsättningar: formell utbildning och arbetsliv. Vad gäller den formella utbildningen så har forskningen på Institutionen för pedagogik och didaktik i huvudsak kretsat kring vuxnas lärande och därför fokuserar vi också på de utbildningsformer som vänder sig till just vuxna. I denna kurs är det den högre utbildningen som står i fokus. På

institutionen finns också en lång tradition av forskning om lärande i arbetslivet som inte sällan sätter organisationen och dess förändringsprocesser i förgrunden. Vilka är då villkoren för lärande i dessa två sammanhang – den formella utbildningen och arbetslivet – och hur skiljer de sig åt?

En typisk studievecka på samhällsvetenskapliga institutioner består till största del av självstudier, framför allt läsning av kurslitteratur. Detta gäller även kursen Pedagogiska perspektiv på lärande och utveckling. Självstudier kräver en relativt hög grad av självständighet och att du i god tid planerar för det arbete som du behöver lägga ner i kursen. Om du är ny student och känner dig osäker kan det vara en god idé att kontakta universitetets studie- och språkverkstad för stöd i din planering (se rubriken ”Stöd i dina studier” nedan).

I samband med kursstarten väljer du själv vilken seminariegrupp du kommer att tillhöra. På Athena kommer det senast under första kursdagen att finnas instruktioner om hur du går till väga. Studentantalet i varje seminariegrupp är begränsat och det är principen ”först till kvarn” som gäller. De schemalagda tiderna för respektive seminariegrupp hittar du i schemat (se nedan). På Athena kommer du löpande att finna information om hur du förbereder dig inför respektive seminarietillfälle. För en grovplanering, se under rubriken ”Obligatorisk kurslitteratur”. En betydande del av förberedelserna kommer att handla om att sätta sig in i kurslitteraturen (se läsanvisningar på Athena). Därutöver inkluderar kursen grupparbeten som förutsätter träffar med dina kurskamrater utanför den schemalagda undervisningen.

Schema

Observera att schemat kan komma att justeras under kursens gång vid behov. Kontrollera löpande att du har korrekta uppgifter.

<https://cloud.timeedit.net/su/web/staff2/ri16c94Q050Z0ZQ6956337y0yn066W73h9x64Q0Q0512QZy1anwYb.html>

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- urskilja, beskriva och jämföra olika perspektiv på lärande och utveckling,
- urskilja, beskriva och jämföra centrala teoribildningar om lärande och utveckling,
- reflektera över lärandets villkor, processer och utfall.

Examination och betygsättning

Delkursen examineras genom en individuell skriftlig examination i form av en hemtentamen. Deadline för inlämning via Athena är 19 februari klockan 17. Vid underkänt erbjuds ett omprovstillfälle med inlämning 25 mars kl 17. För omprov krävs anmälan till kursansvarig senast tre veckor före inlämning. Den som har intyg om förlängd skrivtid får ett dygns förlängd tid vid ordinarie prov och omprov.

Enligt kursplanen krävs obligatorisk närvaro på seminarierna. Observera att examinationen kan omfatta allt undervisningsinnehåll, det vill säga även sådant som enbart har behandlats under de icke-obligatoriska föreläsningarna. I de fall när det är möjligt att göra en kompletteringsuppgift vid frånvaro från ett enskilda seminarium så görs det i förstone för att uppfylla de formella kurskraven i kursplanen. Innehållsligt och kunskapsmässigt är det inte säkert att en sådan kompletteringsuppgift fullt ut kan ersätta det aktuella seminariet som förberedelse inför examinationen.

Stockholms universitet är en statlig myndighet och omfattas av principen om allmänna handlingars offentlighet. Skriv därför inga känsliga personuppgifter i dina inlämningar och tänk på att avidentifiera personer och organisationer i texterna du lämnar in. Som student är det viktigt att du känner till vilka riktlinjer som gäller vid tentamen vid Stockholms universitet. Universitetet har en [central informationssida](#) som innehåller regler för salstentamen, information om IT-system och annat som är aktuellt vid tentamensskrivning. Klicka på länken för att ta del av informationen.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, så kallade självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enskilda meningar) och inte ange varifrån detta kommer.

Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras eller AI-genererad text så att du får den att framstå som din egen. Tänk på att olika personer kan få samma eller liknande AI-genererade texter helt oberoende av varandra. Dessa texter kan likna varandra så mycket att de identifieras av universitetets textmatchningssystem.

Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

Stockholms universitet använder en sjugradig betygsskala. A är det högsta godkända betyget och E är det lägsta. Underkända betyg är F och Fx. Betyget F innebär omexamination och betyget Fx komplettering (en gång inom en vecka). På den här kursen används Fx mycket restriktivt. Om kompletteringen inte är godkänd kvarstår betyget Fx och du är hänvisad till nästa omexaminationstillfälle. Följande prestationer krävs för respektive betyg:

A: Utmärkt

Studenten visar på en förmåga att:

- urskilja, beskriva och jämföra olika pedagogiska perspektiv på, och centrala teoribildningar om, lärande och utveckling. Beskrivningen och jämförelsen är relativt nyanserad i relation till textens omfång och inkluderar ett klart relevant urval av teoretiska begrepp. Beskrivningen och jämförelsen präglas vidare av ett någorlunda kritiskt förhållningssätt och har tydligt stöd i kurslitteraturen.
- reflektera över lärandets villkor, processer och utfall inom vardagsliv, arbetsliv och utbildning. Reflektionen präglas av följdriktighet och ett kritiskt förhållningssätt och har ett tydligt stöd i kurslitteraturen.

B: Mycket bra

Studenten visar på en förmåga att:

- urskilja, beskriva och jämföra olika pedagogiska perspektiv på, och centrala teoribildningar om, lärande och utveckling. Beskrivningen och jämförelsen är relativt utförlig i relation till textens omfång och inkluderar ett relevant urval av teoretiska begrepp. Beskrivningen och jämförelsen har tydligt stöd i kurslitteraturen.
- reflektera över lärandets villkor, processer och utfall inom vardagsliv, arbetsliv och utbildning. Reflektionen präglas av en medvetenhet om att villkor för lärande kan förstås på olika sätt med olika teoretiska utgångspunkter och den har ett tydligt stöd i kurslitteraturen.

C: Bra

Studenten visar på en förmåga att:

- urskilja, beskriva och jämföra olika pedagogiska perspektiv på, och centrala teoribildningar om, lärande och utveckling. Beskrivningen och jämförelsen inkluderar på ett

relativt detaljerat och ingående sätt några olika aspekter av lärande, kunskap och utveckling och inkluderar ett till största delen relevant urval av teoretiska begrepp. Beskrivningen och jämförelsen har stöd i kurslitteraturen.

- reflektera över lärandets villkor, processer och utfall inom vardagsliv, arbetsliv och utbildning. Reflektionen präglas av att villkor för lärande definieras med stöd i kurslitteraturen.

D: Tillfredsställande

Studenten visar på en förmåga att:

- urskilja, beskriva och jämföra olika pedagogiska perspektiv på, och centrala teoribildningar om, lärande och utveckling. Beskrivningen och jämförelsen är någorlunda tydlig och inkluderar teoretiska begrepp som är centrala för de teorier som kursen inkluderar. Beskrivningen och jämförelsen har stöd i kurslitteraturen.
- reflektera över lärandets villkor, processer och utfall inom vardagsliv, arbetsliv och utbildning. Reflektionen rör explicit villkor för lärande och har i huvudsak stöd i kurslitteraturen.

E: Tillräckligt

Studenten visar på en förmåga att:

- urskilja, beskriva och jämföra olika pedagogiska perspektiv på, och centrala teoribildningar om, lärande och utveckling. Beskrivningen och jämförelsen inkluderar teoretiska begrepp som är centrala för de teorier som kursen inkluderar. Beskrivningen och jämförelsen har stöd i kurslitteraturen.
- reflektera över lärandets villkor, processer och utfall inom vardagsliv, arbetsliv och utbildning. Reflektionen rör explicit villkor för lärande och har i tillräckligt hög grad stöd i kurslitteraturen.

Fx: Otillräckligt

- Betyget Fx ges om studenten i sin examination inte visar på de förmågor som motsvarar kriterierna för ett godkänt betyg, men som genom en komplettering motsvarande en vecka bedöms kunna nå ett godkänt betyg.

F: Helt otillräckligt

Studenten visar inte på en förmåga att:

- urskilja, beskriva och jämföra olika pedagogiska perspektiv på, och centrala teoribildningar om, lärande och utveckling. Antingen saknas en beskrivning och/eller jämförelse eller så görs en beskrivning och/eller jämförelse som saknar stöd i kurslitteraturen och/eller som inte gör det möjligt att förstå vad som är de olika teoriernas särdrag.
- reflektera över lärandets villkor, processer och utfall inom vardagsliv, arbetsliv och utbildning. Antingen saknas en reflektion eller så saknar reflektionen stöd i kurslitteraturen och/eller så rör den inte villkor för lärande.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Obligatorisk kurslitteratur

*Burman, A. (2018). Svar på frågan: Vad är bildning? I A. Burman (Red.), *Kultiverandet av det mänskliga: Essäer om liberal education, bildning och tänkande*, (ss. 9–31). Daidalos.
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:450471/FULLTEXT01.pdf>

Granberg, O., & Ohlsson, J. (Red.) (2021). *Kollektivt lärande – I arbetslivet* (2a uppl.). Studentlitteratur.

*Gustavsson, B. (2002). *Vad är kunskap? En diskussion om praktisk och teoretisk kunskap*. Myndigheten för skolutveckling.

Pettersen, R. C. (2010). *Lärandets hur*. Studentlitteratur.

Säljö, R. (2021). *Lärande: En introduktion till perspektiv och metaforer* (2 uppl.). Gleerups.

*Tynjälä, P. (2013). Toward a 3-P model of workplace learning: A literature review. *Vocations and Learning*, 6, 11–36. <https://doi.org/10.1007/s12186-012-9091-z>

*Burman (2018), Gustavsson (2002) och Tynjälä (2013) finns tillgängliga elektroniskt och behöver inte köpas.

Kursens första vecka handlar om Säljö (2021); andra veckan om Burman (2018) och Gustavsson (2002); tredje veckan om Pettersen (2010); och fjärde veckan om Granberg och Ohlsson (2021) samt Tynjälä (2013). Eventuella läsanvisningar i övrigt meddelas löpande via Athena.

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress
<https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden>

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få riktat pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om riktat pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet

<https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4ttning>

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet. Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-postadressen studievagledare@edu.su.se. Observera att vid eventuella omtentor behöver du kontakta studievägledningen på nytt. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.